

Megjelen minden
Vasárnapon.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagy-Becskereken, hova az elő-
fizetési penzek és iktatási díjak
küldendők.

TORONTÁL.

Vegyestartalmu hetilap. — A vármegye közlönye.

Előfizetési arak:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések és melléletek minden nyelven vétetnek fel a kiadóhivatalban. Kértek az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb *pentek délig* beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vétetnek.

Magán hirdetések: A 3-hasasos garmondor első hirdetésnél 6 kr., többszörinél 4 kr. Kincstarti illeték minden egyes beiktatásért 30 kr.

Hivatalos hirdetések: A nagy. m. kir. belügyministerium határozata értelmében a hivatalos hirdetések bérmentve és előzetesen beküldendő közlést díja 1875. év első napjától kezdve 100 szög egyszer közzétve és egy a hirdetés igazoló lap frt 1-67 200 - - - - - 2-67 300 - - - - - 3-67 és így tovább minden megkezdett 100 szögért 1 frtal több.

Alulirt kiadóhivatalnak van szerencsése, a tek. szolgabíró hivataloknak, községeknek és magán hirdetőknak tudatára adni, hogy nem helybeli hirdetések csak akkor vétetnek fel, legyennek bár azok hivatalos vagy magán hirdetések, ha a hirdetési díjat az ut közölt tarifa szerint a hirdetésrel együtt beküldik, vagy pedig kötelezik magukat, a kiadóhivatal által utánvet mellett feladott nyugtát és támpéldányt a postán mindenkor kiváltani. A „Torontál” kiadóhivatala.

Magyarország új primása.

A hivatalos lap vasárnapi száma a következő legfelsőbb kéziratot közli:

Vallás- és közoktatásügyi magyar ministerium előterjesztésére *Vaszary Kolos Ferencz* a szt. Márton hitvalló és püspökről nevezett pannonhalmi Szent Benedek rendü főapátsága egyházkerület főpásztorát, Pannonhalmának és a magyar szt. korona alá tartozó Szent Benedek rendü összes apátságok főapátját és örökös elnökét, Magyarország hercegprimásává és esztergomi érsekké kinevezem.

Kelt Bécsben, 1891. évi okt. hó 27-én.

Ferencz József, s. k.

Gróf Csáki Albin, s. k.

Qui se humiliat elevabitur! A gondviselés előtti megalázkodás; az emberekkel szemben a szerénység; a megrendíthetlen hit és vallásosság; minden szépnek, nagynak és magasznak kultusza; a valódi tudományosság és emberszeretet vették át a primási széket Esztergomban.

Vaszary Kolos az Isten kegye által lett esztergomi érsekké, mert a mit

talált nem kereste, nem ambitionálta, hanem őt keresték fel, hogy egy igaz és derék főpapot ültethessenek abba a székbe, mely hivatva volt és hivatva lesz Magyarország állami és egyházi politikai sorsára befolyani.

Teljes őszinteséggel hiszszük, hogy az ország tiszteletét és szeretetét már eddig is teljes mértékben bíró új primás, a benne vetett bizalomnak egészben meg fog felelni. Szabad és fenkölt gondolkodásáról ismert szerzethez tartozott és jártas az emberiség történetében.

Gróf Szapáry Gyula miniszterelnökünk bölcsesége és megtámadhatlan hazafisága, e kinevezéssel ismét igazolta magát, beigazolta azt is, hogy nem törődve az ellenzéki támadás veleitásával, befolyását oly egyén érdekében érvényesítette, a ki Ural-kodónk iránt mindenkor tanusított hűségében és kifogástalan hazafiságában megnyugodva, nem kereste a földi dicsfényt, hanem sirva bucsuzott el szerzete tagjaitól, szeretett gyermekeitől, mikor az egyházi és királyi kegy, országunk Egyházának legmagasabb polczára helyezte.

A pannonhalmi főapátság az állami és egyházi történet tanúsága szerint, egyike a legmagasabb országos és egyházi méltóságoknak. Vaszary Kolos, mikor széket cserélt, megadó és szerény lelkületével bizonyosan nem azért fog hálát rebegni a Mindenek Urának, hogy őt még magasabb polczra emelte, hanem azért, mert kegye által alkalmas szolgáltatót neki, hogy magasatos törekvését az egyház és hazá érdekében még eredményesebben érvényesíthesse.

E kinevezés az igaz hívőknek és igaz hazafiaknak csak örömet okozhatott; mert keserűségnek vagy fájdalomnak csakis akkor adathatnék hely, bármily állásu vagy confessióu hívők kebelében az érdemesek között egy kevésbbé érdemesnek jutatták volna azt a méltóságot, a melynek képviselőitől arányban állásukkal a hazá lelkiismeretesen buzgó munkaságot és nagy áldozatokat vár.

Regnum non est de hoc mundo! Ez annyit tesz, hogy a halandó parányi nyá lesz az örökkévaló gondviseléssel szemben és azért bármi magas állást nyerjen is el az egyházban, ő állásá-

A TORONTÁL TÁRCZÁJA.

Videki „világlapok“.

(Leleplezés.)

A vidéki lap úgy nő, mint a gomba. S a hol legrohadtabb, legérettebb a talaj, a hol legtöbb mérges anyagot rejt a föld méhe, melyet a gomba undokul világra bocsájt, ott az igazi meleg ágya a gombának, — meg jó részben a vidéki lapoknak. A kettő élete is rokon. Egyik mulékony s léte csak napokra terjed, másik szívós lesz mint a tapló, melyet a tűz is csak lassan emészt.

Az egyik igénytelen, alig észrevehető s akár a világon sem volna, a másik káprázatos külszin alatt dögvészt lehell, a harmadik nagyra fuvalkodik s egyszerre porrá hamvad szét, — csak az élvezhető faj ritka közöttük mint az aloé-virág.

Ime, bemutatok közülök néhány szemén-szedett példányt: A „*Begacsatornavideki-visszhang*“ címü hetilap természetesen a Bega csatornamenti világrész „eseményeit“ visszhangozza. Ily események pld.: egy háromlábú csirke, mely Gyenge Borbála ittebei 239. házszámú lakosnó udvarában látott napvilágot, s melyet az egész falu megbámult, sőt a Begacsatornai-visszhang felelősszerkesztőjének szellemes(?)

megjegyzése szerint az egész világ bámulni fogja, midőn nevezett csirke a világot körüljárja és mint tyuk tér vissza. (!) Nevezetesebb esemény ennél a Vöröscsárda-községi díjok választása, melyről következő szellemi röppentyűt távirják a szerkesztőség számára: „Mevagyok győződve, hogy becses lapjának nagy (!?) közönsége kitörő örömmel veszi azon tudósítást, hogy a Vöröscsárda-községi díjnoki állásra, mindannak daczára, hogy a szolgabíró ur ezélszerűnek látta minden folyamodót candidatióba hozni, a 45 folyamodó közül, a magyar, német, román, szerb és horvát nyelvű lakosság ritkán előforduló egyetértéssel Ugróczi Sámson ur, volt megyei esküdt fiát „Balambért“ egyhangulag megválasztotta községi díjoknak, bebizonyítván ezáltal, hogy vármegyénk derék lakossága volt megyei tisztviselőjét még az utódokban is siet megtisztelni.“

A legnevezetesebb események azonban a „*Begacsatornavidek*“ nyilterében találhatók, a hol Száraz Elemér a lap főmunkatársa pellengérré állítja a „*Medve*“-szállodát, mert a tegnapi beefsteak kemény volt mint egy kavics, úgy, hogy hordárt kellett fogadni a megrágásához. — Geld (-füralles) Sámuel felszólítja első izben K. urat, hogy 20 frtnyi „becsületbeli“ adóssá-

got fizesse meg, mert a nyilvános megvetésnek adja át nevét. Másodizben Kükü - -, 3-szor Kükülő - -, 4-szer Kükülőfa - -, 5-ször Kükülőfalvy-hoz ismétli ugyanezt a felhívást, a 20 frtjának mégis bottal ütheti a nyomát.

A „*Délmagyar-lant*“ címü hetilap már költőibb hurokat penget. Poetikus voltát jellemzi, hogy minden (!) nyolczadrétalaku oldalán eredeti verseket közöl; a hirdetési oldalon üresen maradt ablakokat is ezzel tölti ki. A „*Délmagyar-lant*“ a polgármester ur fiának keresztelője alkalmából megvett estebédről például ilyen szingazdagon emlékezik meg: „Leszállott már régen a sötét éj a havas földre, mikor a szép vendégsereg elbucsuzott a fényes lakoma szives rendezőjétől, ki ezen a napon bokros érdemeinek legfényesebb elismerésében részesült.“

Tudósítót is csak a költői lelkü segédjegyzők és néptanítók közül keresi. Bájffy Lobongár tószegi helyettes segédjegyző pld. így írja le a Zsurcsek okl. születésnő közreműködésének 25 éves jubileuma alkalmából rendezett táncmulatságot: „Kedves emlékü tánczestély élvezetében részesült községünk értelmisége e hó 24 én este. A csodával határos azon körülmény, hogy a néhány év óta alvófélben levő szórakozás és jókedv utáni vágyhatnám-

ban nem a földi hatalmasokat, hanem a királyok királyát képviseli. — Az erkölcsi világ az övé, e világban kell és szabad csak neki uralkodni és hódítani.

Engedje a Mindenható, hogy országunk római katolikus egyház nyájának legfőbb pásztora, kiváló tulajdonságaival számos éveken keresztül e magasztos hivatásnak élhessen.

Quae sursum sunt querite!

— a — v.

Az Uzelácz-ügy vége s a fiumei kérdés.*)

n—. A fiumei horvátok tüntetéseket s Uzelácz századosnak egy az éljenző s evvivázó nép ellen tett állítólagos nyilatkozatát a szélsőbalról Ugron Gábor a hadsereg közönsége elleni agitáció föllevenítésére s Horánszky az akkor még „nemzeti párt“ nem vedlett s így a kiegyezés „fejlését“ még nem hangoztató mérsékelt ellenzék tagja Fiume végleges bekebelezésének követelésére használta fel. Az ellenzéki lapok lármája által elmérgesedett eset még komplikálódott az Uzelácz-Ugron-féle párbajügy s Jellasics sirjának Uzelácz ezrede általi megkoszoruztatása által, úgy hogy az ország sorsát igazán szíven hordó hazafi méltán aggódhatott a dolog hovafejlődhetése fölött.

(Persze nagy volt a lelkesedése gr. Szapáry miniszterelnök titkos és nem titkos, ultramontán és ultradereczeni ellenségeinek is, amint kárörvendve mérlegelték, hogy miként fog sikerülni neki a kormány szekerét kivezetni ez ingoványos provinciából?)

* Helyszűke miatt e cikk lapunk múlt heti számából kimaradt.

ság fiatalágunkat valahára tette buditva tapintatos és izlésteljes rendezésével alkalmat nyújtott nemcsak a helybeli, hanem a szomszéd községek Terpsichorenak hódoló mindkét nembeli értelmiségnek egy rövid estén való fesztelen szórakozásra... Azután leírva a „Trombitához“ címzett vendéglő nagytermének méreteit s pompásan díszített falait, „melyek Bájjfi Lobongár kitünő izlését dicsérték“, elősorolja, hogy „a francia négyesben a 6-ik figura Bájjfi Lobongár kiválóan ügyes rendezése mellett két kellemes órahosszat tartott. Zavart csakis a padlóból kiálló szegrek okoztak, melyekben Sajtos Ludmilla kiasszony megbotolván sajnos baleset érte, miközben elájult“... „A szünóra alatti diszvacsoránál felállott az ékesen szóló Görbe Jeremiás és az ügy méltóságához megfelelően szingazdag lendülettől duzzadó magvas beszédben emelte ki az ünnepektől hervadhatlan érdemeit“...

A szerb nyelven megjelenő „Nadanye“ (Reménység), már más fajta a vidéki lapoknak. Kitaró reménykedéssel lesi a nagy-szláv-birodalom feltámadását, melyet pirkadó reménysugarakból könnyebb összetákolni, mint a szláv nemzetiségekből. A „Nadanye“ szerkesztője minden héten felakasztja, kivégzi, agyonüti a magyar felelős miniszteriumot, s lapjából tiszteletpéldányt küld

Hát bizony kivezette; mint az Ugron Gábor és Horánszky interpellációira adott nagyszabású államférfiúi felelete a képviselőházban nyilvánvalóvá tette. Lógathatják miatta bár fejeiket a fönt érintett tisztelt s nem tisztelt ellenségek, amint akarják. Persze, hamar belökhetheti egy bolond a kutba a nagy követ, de száz okos is csak lassu munkával húzhatja azt ki. Ugron hamar megcsinálhatta újságpajtásai segítségével a bonyodalmat, de Szapárynak vegyes bizottságot kellett kiküldeni, ez által másfélszáz tanut kihallgattatni, Fiume hazafi-polgármesterének nyilatkozatát bevárni, a vizsgálat eredményét a katonák kompetens főforumával a hadügyminiszterrel kellett közölni, míg végre az okos, helyes s a magyar álláspontnak teljesen megfelelő megoldás létrejöhetett.

S létrejött. A közös hadügyminiszter értesítése szerint a horvátok magyar ellenes fiumei tüntetésében részt vett közlegényeket s altiszteket megbüntették, Uzelácz kapitány, ki nem is annyira az evvivázó éljenző, mint inkább a mindenféle fajta lármázó tömeg ellen szólt kissé puskapor-szagu méreggel, nyílt napi parancsban megdorgáltatott s a Jellasics sirja feletti tisztelgést rendező ezredesnek pedig a legfelső katonai körök tudtára adták, hogy tette előrelátásban szükölködő és tapintatlan volt. A magyar álláspontot tiszteletben tartó ezen kijelentések kapcsán pedig a hadügyminiszter az egész hadsereghez rendeletet bocsátott ki, hogy a tisztikar tagjai nemzeti ségi, politikai tüntetésekre se magukat ne keverjék, se a legénységet belekeveredni ne engedjék.

Aki tudja, hogy mit jelent egy tiszt felfogásában s jövő előmenetelében a

hadsereg intéző köreitől származott dorgáló, intó s tiltó parancs, az teljesen megelégszik az ügy e részének ilyen intézésével, s az előtt hiába akarják azt Ugronék a hadsereg egysége elleni izgatásra felhasználni. Hanem azért bizonynyal felhasználják majd persze a külön magyar hadsereg melletti agitáció érdekében. De mind hiába a szép jelszó. Ha oly alapos volna is amit Ugron beszél mint a mily alaptalan, hogy t. i. a közös hadseregben magyar nemzet- és államellenes elemek is vannak, el lehetne-e azokat választani a külön magyar hadseregtől (mely alatt természetesen a magyar korona összes tartományainak hadserege lenne értendő!) s vajjon ez elemek iránya kevésbé élesen s zavaróan nyilvánulna e akkor, ha a hadsereg egységének mai eszméjében rejlik s a nemzetiségi ellentéteket kiegyenlítő medium hiányzanék? S aztán ami fő: Európa mai bizonytalan politikai helyzete a teljes biztonsággal küszöbön álló nehéz külügyi bonyodalmak okos ember előtt jó alkalomnak tekinthető arra, hogy annak a hadseregnek, a mely a magyar nemzet s állam védelmezője is, éppen most szervezetét gyöngítve bolygassuk? Azért csak csitítsa el dühét Ugron és a szélsőbal vagy dühöngjön tovább amit akar, a józan közönség tudja, hogy mit tartson ez uraknak minden ovatosságát s okosságát nélkülöző handabandáiról. E tekintetben konstatálnunk kell, hogy a józan felfogásnak közé tartozik Horánszky s vele pártja is, mert gróf Szapáry feleletének erre vonatkozó részét tudomásul vevé.

De e tüntetések iránti kérdése kapcsán Horánszky még azt is követelte

minden állami és vármegyei tisztviselőnek, sőt még a királyi ügyésznek is, — mégsem képes a „Zacherlin“-nél egyéb hirdetésre szert tenni.

A „Határvidéki közöny“ (közlöny) a szórakozott fajta újásokhoz tartozik. Kiváló előszeretettel üzi a sajtóhihakat, melyekből bemutatok néhányat:

— „A „Spurt“ című regatta-egylet múlt héten sikerült hangversenyt rendezett“. (Háziverseny helyett.)

— „A helybeli fűvészek jövő héten gépkiállítás rendeznek, melynek tisztajövedelme a kisdedovó egylet javára ordittatik“. (Művészek, képkiállítás, fordítottak.)

— „Mint lapunknak nyírják N. N. közjegyző a napokban százezer fontos főnyereményt csinált, melynek úgy megörült, hogy alva rogyott a padlóra. Anna györömtől szive epedt meg“. — (Mint lapunknak írják N. N. közjegyző a napokban százezerforintos főnyereményt csinált, melynek úgy megörült, hogy halva rogyott a padlóra. A nagy örömtől szive repedt meg.)

Mily ellentéte e naivságoknak a „Blau Montag“ című munkásszünetelő lap, mely így epéskedik:

„A hatalom elárulta titkait! Megmutatta mire képes, megmutatta hogyan kell eljárni a munkások ellen, ha azok önértetesen lépnek fel; ki-mutatta vigyorgó fogainak fehérét;

egész hideg vérellövetett a népre azzal a célzattal, hogy a szegény nép vére pecsételje meg az ő ostobaságát, az ő gögősségét, az ő kizsákmányolási dühét és annak a pöffeszkedésének, hogy ő minden áron ura lehessen a helyzetnek... És ezért a nyomorult hőstettért vádoljuk a kormányt stb.“... „A becstelen sajtó-lakájok infámis hazugságai közül különösen kitünika „külföldi agitátorokra“ való sűrűn ismétlődő hivatkozás. Nos, nevezzenek meg csak egyet a magyarországi munkásmozgalomban kiváló állású egyének közül, a ki ne volna magyar!“... „A burzsoá-sajtó és bérenczeinek becstelen és tisztességtelen magatartása iránt az egész munkás-ságnak csak egy érzete van s ez a megvetés és az utálat“ stb. stb.

*

A vidéki laphoz három kellék kívánatlik; először is minél több felesleges betűvel rendelkező nyomda, másodsor bizonytalan számú, de biztos jövedelmező hirdetések, harmadszor a „szerkesztőség“, mely a lapot „eteti“. A nyomdának borzasztó étvágya van, mindég éhes és örökké „kéziratot“ kér.

A szerkesztőség alábbi tagokból szokott állni: a felelős szerkesztő, a főmunkatárs vagy segédszerkesztő, a belső dolgozótársak (alias ollók).

a kormánytól, hogy fiumei horvát gymnasium onnét elhelyeztessék, valamint a Jellasics-ezred is, melyhez a tüntető katonák tartoztak s végül, hogy szüntesse meg a kormány a fiumei provisoriumot s a horvát aspirációk kettévágásával kapcsolja véglegesen Fiumét Magyarországhoz.

E követelésekre gr. Szapáry felelete tagadólag hangzott s pedig mint a legvéresebb száju chauvinista ujság a „Budapesti Hírlap“ is elismeri, „bő és alapos okokból“. A Jellasics-ezred áthelyezésének, melynek hadkiegészítő kerülete Fiume, a véderőtörvény által megállapított territoriális rendszer állja útját, a fiumei horvát gymnasium ügye pedig a provisoriummal függ össze, melyek megszüntetésére törvény szerint a három tényezőnek, Magyarországnak, Fiuménak s Horvátországnak egyetértése szükséges. Horvátországnak ez idő szerint még hiányzik, s ezt erőszakolnunk sem lehet, sem nem észszerű, mert Horvátországban mindinkább erősödik a magyar állameszmét elismerő többség s ez alatt közigazgatási uton is mind több kötelekkel csatolhatjuk Fiumét magunkhoz; így kiterjesztetük már rá büntető törvénykönyvünknek s a közjegyzői törvénynek hatályát, áthelyeztük onnan a horvát törvényeséket s Szapáry miniszterelnök megígérte, hogy a fiumei rendőrség magyar állami szervezését kezébe veszi s az alkotandó közigazgatási reform-törvényt Fiuméra is kiterjeszti. Erőszakoskodásra tehát nincs szükség, a viszonyok tisztasodása folytán Fiume végleges csatolása ugyanis rövid idő alatt érett gyümölcsként fog Magyarországra ölébe hullani.

„Bő és alapos“ okok ezek, de fáj-

„lapunk rendes tudósítói“ (alias cserepéldányok) s a külmunkatársak vagy: „lapunk barátai“ (mint pld. Bájjfi Lobongár helyettes segédjegyző, a ki vidéki bálokról tudósít; Kecskés Alfonz járási állatorvos, a gazdasági rovat egyik csökönyösen lelkes munkása; Filkó Boldizsár, ki a tárcza, humor-csarnok, s egyéb a szellemi szikrák részére fenntartott helyet monopolizálja; Meteor, Romeo, Sátyr, F. B.—ó—r, Brr. s egyéb jelzések és álnevek alatt).

A „felelős szerkesztő“ néha csak üres fogalom, azaz hogy helye be van töltve egy-egy jóhangzású névvel, mely olyan mint rossz boron a jó czégér. Személyisége gyakran a kiadóéval ugyanegy; de a mérges tulajdonságú lapok előszeretettel tesznek egy-egy nyomdászsegédet a szerkesztésért felelőssé, mint pld. a „Nadanye“ című ó-szláv irányu lap is, hogy oly esetben, mikor a felelős kormány tovább élni óhajtván a szerkesztőségre büntetőleg lesújt, a sisakot találja, s ne az embert, ki a sisak alatt h. rczol.

Mikor együtt van a felesleges betű, a hirdetés, meg a szerkesztőség — akkor: keletkezik a lap.

Okul szolgálhat erre: 1. Hogy az egyik képviselőjelölt ur a „kormány

dalom már Horánszkyra sem hatottak, mert hát az időközben „nemzeti“ köpenyt öltött Apponyi párt gr. Szapáry uralma ellen életre-halálra megesküdött s így Fiume ügye rögtön rendezésének szükségét keil bizonyítja s azt ha lehet a nemzet által gr. Szapárytól követeltetnie, hogy a most még lehetlen vállalkozásnak előrelátható sikertelensége legyen buktatója.

De hát átlát a nemzet e csel-szövénny hálóján s nem megy Horánszkyék lépvesszőjére. Ha Tiszatizenöt évi uralma alatt okos volt az ellenzék s a fiumei ügy erőszakos rendezését nem követelte, világos buktatásra célzó fogás gr. Szapáry iránt azt tőle követelni s mivel rövid uralma alatt Fiume békés kapcsolása még végbe nem mehetett, azt kormányzata eredménytelenségének bizonyítására megkísérteni hogy a nemzet közvéleményébe gonoszul becsempesztessék!

„Torontálvármegyei községi és körjegyzők egylete“-nek közgyűlése.

A torontálmegyei községi és körjegyzők egylete 1891 okt. 28 án Z s o m b o l y á n rendkívüli közgyűlést tartott, melyet 27-én választmányi ülés előzött meg. Jelen volt 43 tag és több vendég.

Első tárgya Schiller Lipót elnöki jelentése, melyben fájdalmas szívvvel emlékezett meg azon sulyos csapásról, mely Torontálmegyén kívüli különösen az egylet iránt mindig atyai jóindulattal viseltett Herdelendy József főispán elhalálása által az egyletet érte. Mely gyásza, fájdalma és kegyelete jeléül a közgyűlés ezen jelentést állva hallgatta és határozatilag felhatalmazta

az elnökséget, hogy ezt a hátramaradt gyászoló család irányában az egylet nevében fejezze ki.

Az elnöki jelentés megemlékszik még Mező István torontálvásárhelyi, Dundarszky István margiticzai Tolmács Miksa arasi és Augusztin Péter zombolyai jegyzők és egyleti tagok gyászos kimultáról, kiknek elhunytá felett a közgyűlés szintén mély fájdalomának adott kifejezést.

Ezek után az elnöki jelentés áttér az egylet belügyeire constatálván, hogy a mult közgyűlés határozatai egynek kivételével — mely azonban időközben tárgytalanná vált — végrehajtva lettek; továbbá, hogy az egylet által alapított és fentartott jegyzői szaktanfolyam november havában 3-ik tanfolyamát nyitja meg, a mire az előadói illetőleg tanári kar már fel van kérve és meg van nyerve, nemkülönben hogy az igazgatói állásra a megye főjegyzőjét Dániel László ur ó Nagyságát megnyerni sikerült! végre hogy az egylet módosított alapszabályai miniszteri jóváhagyást nyertek.

Utólag megemlékezik az elnöki jelentés az egylet által néhai Mohaupt Mihály emlékére felállított sarkó ünnepélyes leleplezéséről s az ez alkalommal Dimitrievics Pál egyll. alelnök által tartott retoricus gyászbeszédéről. Ezután áttér az egyleti tagok létszámára, előadja, hogy az utolsó közgyűléskor 150 tagból, elhalálozás, kilépés és elmozdítás folytán 11 taggal apadt; ellenben új belépés folytán 6 taggal szaporodott, úgy hogy az egylet jelenleg 145 rendes, 16 tiszteletbeli és 2 pártoló — összesen tehát 163 tagot számlál. Ezzel kapcsolatban említi azt is, hogy a módosított alapszabályok értelmében ezentul a megyében levő

zsarnok erőszakossága“ folytán Gáliczkővy „szabadelvű“ jelölt 8926 szavazata ellenében 4 mondd négy szavazatot nyert, mely bukásért boszuszomjazó keble a „Korbács“ című függetlenül-anarchista ellenzéki közlöny hasábjain lel enyhülést. — 2. Ha a nyomdatulajdonos ur nagy számu családdal rendelkezik s így a színházba, hangversenyekre, czirkusba ingyen, a közlekedési eszközökön pedig mérsékelt áron óhajt járni, — miáltal háztartásában lényeges megtakarítást ér el. Az általa alapított: „Vidéki kürt“ című hetilap lassan lassan mind hasznosabb alapon terjeszkedik; mérsékelt árkéreményében kidicséri a helyi iparosokat, s egyes személyeket felemel a porból s hasábjain világfiakká léptet elő; minden völgybe bele kürtől, hogy hangja annál inkább visszahangozzék s daczára annak, hogy lapja csak 600 példányban nyomtatik csupa előzékenységből 599 tisztelet-példányt osztogat szét. A szerkesztő ur persze ilyenkor „köztiszteletben“ áll (sőt abban is öszül meg), mindenki messziről üdvözli s előzékeny mosolylyal áll meg vele egy kis tracscolásra. Tizenegy leánya közül kilencz csakhamar férjhez megy, daczára annak, hogy az apai protekciók kivül egyéb hozományt nem kaptak. A „Vidéki

kürt“ a Kánya színigazgató ur által felajánlott ingyen-páholyból például ilyen kritikát ír a hét tagból álló színtársulatról: „Othello tegnapi előadása ismét bebizonyította, hogy Kánya ur társulata a legjelesebb vidéki társulatok egyike, mely a vidéken működik, sőt kétségtelenül a legelső. Shakespeare maga is tapsolt volna, ha feltámadva sirjából a tegnapi előadást végig szemléli vala. Desdemona, kit Czirokné Szendefi Laura az ó búbajos, szívünk mélyébe ható ezüstcsengésű hangján utólrhetlen művészettel adott, Othello, kit Spiczényi Attila, az ó marczona alakjával, olthatlan tüzzel lobogó szenvedélylyel alakított, s kinek fokozódó féltékenysége az utolsó felvonásban valóságos látát okádó tüzhányóvá lett, — Jagó, kiben Bátorfi Izsó az alattomoság s alávalóság példányképét mutatta be, — mind első-rangu művészeknek bizonyultak. Feledhetlen az utolsó felvonás, midőn Desdemona fehér pongyolában (mely a főutcza Eisenstädter-czég utólrhetlen izlését dicséri) jelent meg; Othello (a helybeli Grünbaum-czég által kiválóan antik-szabással készített jelmezben) forrongó szenvedélylyel dübörgött, végre vadul megragadva Desdemonát a Bencze-féle butorraktár által szállított finom előkelőségű mennyezetes ágyba dobta, a hol egy pompásan himzett

valamennyi községi és körjegyző köteles az egylet rendes tagjaként belépni.

Végre az egylet vagyonáról jelenti, hogy 1890 év végével a tagdíj hátralék kitett: 920 frtot, f. évi előírás: 476 frt, összesen 1396 frtot. Ebből befolyt 313 frt. Maradt hátralék 1083 frt. Ezen összegből behajthatlanság címén leiratni javasoltatik 169 frt. Így az egylet vagyona 914 frt.

A közgyűlés az elnöki jelentést — az abban foglalt indítványokkal együtt — tudomásul véve, egyhangulag elfogadta.

A napi rend második tárgya a f. é. április 26. és szept. 22. Budapesten tartott országos jegyzői rendes és rendkívüli közgyűlésen résztvevő küldöttség jelentése volt; azon az egyletet Schiller Lipót egyleti elnök, Suciú János egyleti főjegyző és Staszik János egyleti alelnök, utóbbin pedig ugyancsak Schiller Lipót elnök és Suciú János egyleti főjegyző valamint Szabadkai Ignác vál. tag urak képviselték.

Tudomásul vétetett.

3. Az elnöki jelentésben és érintett módosított egyleti alapszabályok kihirdettek és ezeknek megfelelőleg az ügyrend is némileg módosított.

4. Ezek után következett a közgyűlés legfontosabb tárgya, mely felette élénk eszmecsere, beható tárgyalás és alapos megvitatás által tanubizonyosságot tett arról, hogy a torontálme gyei jegyzői kar szellemi és értelmi tökével valamint érett parlamentáris érzéssel bír. A törvényhatósági bizottság ugyanis a községi jegyzők magánügyködését, munkakörét és a magánmunkálatokért szedhető díjakat megyei szabályrendelet által szabályozni akarván, kidolgoztatott egy szabályrendelet mintát s azt Temes megye által már

vánkossal megfojtotta. (E váncos tegnap a Deutsch-féle kirakatban volt látható, hol Spiegel Izabella megrendeléseket díszes monogramokra s mindennemű himzésekre elfogad.) A küzdelem hevében egy kis melleskor hullott alá Desdemona kebléről. E csokor valóságos remeke a virágkötésnek. Fehér ibolyák, fehér gyöngyvirágok és fehér kaméliákból volt kötve. Ily izlést csakis a Maulner-féle műkertész és magkereskedés képes kifejtteni, mely már több virágkiállításán arany- és ezüstérmekeket nyert s elismerő oklevelekkel lett kitüntetve. E cég kívánatra bárkinek képes árjegyzéket egy vaskos kötetben ingyen és portamentesen küld . . . . Eddig a „Vidéki kürt“.

Más lapok más okból keletkeznek. De hová jutnánk, ha a rét minden fűszálát, ha az erdő minden falevelét leszedejük, hogy sorra bemutassuk.

Hová jutna az olvasó, ha a vidék minden bolondgombáját leszedeve egyszerre előtárlanám, — hogy megemészsze!

Kp. Kovács László.

életbe léptetett hasontermészeti szabályrendeletével együtt kiadta az egyletnek véleményezés végett.

Miután azonban mindkét dolgot alapja és kiindulási pontja valamint jogi, úgy alkotmányos önrendelkezés, végre szerzett jogok és méltányossági szempontokból kifogásolható: ugyanazért a közgyűlés mindkét dolgot mellőzésével, valamint általánosságban úgy a részletes tárgyalás folyamán is elfogadta azon harmadik szabályrendeletet, melyet ezen ügyben az egylet főjegyzője Suciú János nagy-komlosi jegyző szerkesztett és szakavatottan és alaposan megindokolt.

Ezen dolgot felőleli nemcsak a törvényhatóság törvényadta felügyeleti és ellenőrzési jogának biztosítékát, hanem tiszteletben tartja a községek önkormányzati és a jegyzők által szerzett jogokat, biztosítja továbbá a jogkereső közönséget a jegyzők esetleges tulkapásai ellen, kellőleg szabályozza az eddig teljesen hiányzó magánmunkálatok elvállalása és ellátása körüli eljárást és a bíróságok és hatóságok némi jóakarata mellett hivatva van a zugirászatot nemcsak megakadályozni, hanem végleg meg is szüntetni.

Alapos érvelésekkel szóltak a tárgyhoz a munkálat szerkesztőjén, Suciú Jánoson kívül az elnök. Dimitrievics Pál, Fischer Géza, Gille József, Hegedűs János, stb. stb. Határozottan elősegítette az ügy megoldását Bielek Antal zombolyai főszolgabíró vendég alapos és meggyőző velős felszólalása.

Utolsó tárgyként Killige József indítványára felkértni határozottan a megye alispáni hivatala azon indékedés tételére, hogy az elszórt különféle megyei szabályrendeletek kinyomatása és füzetbeni kiadása iránt indékedni méltóztassék.

A közgyűlést egy 32 teritékű társas ebéd követte, mely kedélyes hangulat mellett folyt le és sok pohárköszöntő által lett fűszerezve.

HIREK.

Athelyezés. Rozinszky Béla kir. erdőfelügyelőt a földmivélségi miniszter a szegedi kir. erdőfelügyelőség kerületéből Pécsre helyezte át és a szegedi kir. erdőfelügyelőség vezetésével a Brassóból Szegedre áthelyezett Nagy Gyula kir. erdőfelügyelőt bizta meg.

Jubileum. Mint Zágrábról értesülünk, ott a múlt hét folyamán ünnepelte Dr. Vuchetich István kanonok születésének 55 éves és működésének 30 éves évfordulóját. A jótékonyságáról széles körben ismert férfiú jubileuma megyénkben is élénk visszhangot keltett, hol nagyszámú rokonsága él. Az ünnepély alkalmából a jubiláns díszes ezüstbabérkoszorút kapott, melynek 27 levelén díszlik a Vuchetich név, mely még 1652. évben emeltetett a magyar nemesi rangra, s azóta több jeles utódot adott a hazának. A Torontálvármegyében lakó Vuchetich-ek közül következők nevei jegyzvék fel a koszorúra: Vuchetich Odön ügyvéd Billéd, Vuchetich Endre, ügyvéd Módos, Vuchetich Alajos, járásbíró Nagybecskerek, Vuchetich István, lelkész Neuzina, Vuchetich Árpád, jegyző Szaján, Vuchetich Ádám, a vasuti tisztviselő Valkány, továbbá Pozojevich Istv., jegyző Csenéröl.

Lajosfalvi evang. egyház 50 éves jubileuma. Épen egy éve múlt, hogy Lajosfalva községe és egyháza lelkészének 25 éves jubileumát ünnepelte s az ünnepelt iránti szeretetének jelét adta. Most ismét jubilált az egyház, csak hogy örömmünepének központja nem a lelkész, de 50 évvel ezelőtt felszentelt s isteni szolgálatnak átadott díszes temploma volt. Az ünnep reggelén harangzugás és mozsárdörgés közt Kramár főesperes élén indult a menet az 50 év óta fennálló egyházba, mely zsufolásig telve volt. Az isteni tisztelet oltár előtti részét a helyi lelkész végezte, a szószékről pedig Doleschal Lajos, t. erzsébetlaki lelkész az egyházat 33. zsoltár alapján Isten iránti hálára buzdította. Majd ismét Bulykovszky, a község érdemdu lelkésze lépett az oltár elé s szokása szerint röviden de velősen a multat a jelennel összehasonlítván, az 1841 és 1891-iki időközt ecsetelve, az egyház néhai alapítóinak szellemét áldva s az élők áldozatkészségét kiemelve, az egyházat további buzgó támogatásukba ajánlta, s őket az Isten s haza iránti szeretetre buzdítva az isteni tiszteletet hálaadó imával s áldással befejezte. Ez alkalommal kiemeltük, hogy a hívek a szép és impozáns templom terét elődeik s Isten iránti hálaából kőfallal s vas rácszattal 6000 frt költségen bekerítették s orgonájukat 250 frttal kijavították. E szép tett kezdeményezése Bujkovszky lelkész nejét és Rohárik Mihály volt községi bírót illeti. Az ünnepély szent részét a világi követte Schäffer vendéglőjében, hol számos vendég vett részt a közebén. Este Kovách Sándor községi jegyző által a templom téren tűzijáték rendeztetett. A jubileumot éjféltáig tartó zene- és táncestély fejezte be.

A torontálme gyei községi és körjegyzői tanfolyam ünnepélyes megnyitása múlt vasárnap ment végbe, a helybeli közs. népiskola e célre átengedett tantermében. Az ünnepélyen kicsiny de válogatott közönség volt jelen, mely mindvégig érdeklődéssel hallgatta a két előadót. Daniel László vármegyénk főjegyzője, a jegyzői tanfolyam igazgatója, családi ügyben távollévén, helyette dr. Pap Géza, köz- és váltó-ügyvéd, megyénk tb. főjegyzője nyitotta meg az ünnepélyt. Majd elfoglalva előadói széket kiváló szakértelemmel értekezett az állategészségügyről, különösen kiemelve, hogy két elvben van tulajdonképp lefektetve mind az, a mi az állategészségügy céljául tekinthető: a haza lakóinak állatgazdaságában fekvő vagyont megvédésében, s a közönség testi egészségének a kóros állatoktól való megóvásában, s e két dolog különösen mezőgazdasági államunkban oly hatalmas tényező, hogy az ezen elvek szolgálatában álló törvény mindannyiunk osztatlan érdeklődését kell hogy bírja. — Az érdekes felolvasást lapunk gazdasági rovatában közöljük. Utána Hegedűs János, megyénk tb. aljegyzője értekezett „A jegyzői tanfolyamok történetéről“. Megemlékezett benne a felolvasó a jegyzőség eredetéről, kifejlődéséről, a jegyzők hivatalos s társadalmi állásáról egész 1848-ig; majd ösmertette a jegyzőknek az abszolút korszak s az alkotmány visszaállítása után a közigazgatási törvények megalkotása, az egyleti élet s a jegyzők magasabb képesítettsége iránt kifejtett mozgalmát; összehasonlítást tett az 1848. és a jegyző-vizsgáló széket felállító rendelet előtti és azutáni jegyzők között s ezen összehasonlításban azon eredményre jut, hogy a mai jegyzők felett — tisztelettel meghajolva a kivételek előtt — az előbbieknél kell elsőbbséget adni a kiket a „közöny“ nem kötött le, s kimutatja, hogy a mai jegyzők közönyét önmivélésük elhanyagolása okozza. Végül ismerteti a jegyző-akademiák felállítására körül kifejtett buzgalmat, ennek irodalmát s kinyilvánítja, hogy e tanfolyam felállításával sem látja megoldottnak a jegyzői akademiák kérdését, de ezt addig is mig ilyenek felállítatnának szükségesek és fenntartandóknak véli. — A tanfolyam előadói kara Daniel László igazgató elnöklete alatt

e tanévre következőleg alakult: Előadók: Balogh Károly, m. árvaszéki ülnök, Bene Gyula, pénzügyi titkár, Hegedüs János, m. tb. aljegyző, dr. Pap Géza, m. tb. főjegyző és dr. Riesz Jakab, m. árvaszéki ülnök.

*
Ellenőrzési szemle. Tartalékos tisztjeink e hó 4-én gyültek egybe, a Rezső kaszárnyában tartott „hauptrapport“-ra. Számos tartalékos tiszt, orvos, lelkész gyült egybe csillogó egyenruhában. Szerdics alezredes szép beszédet intézett hozzájuk, megismertette velük a múlt év óta kiadott közérdekű rendeleteket és azután elismerését fejezte ki szolgálati buzgóságukért és kifogástalan magatartásukért. Az okiratok megvizsgálásával véget ért a „hauptrapport“ és egy óra múlva „czibilek“-ké váltak a tiszturak.

*
A becskereki telepések ügyes-bajos dolgai ról keveset tud a külvilág. A kik látják a mintegy 400 újonnan épült muzslyai házat, melyekben 400 idetelepített magyar család él, bizonyára elismeréssel adóznak a telepítés eszméjéért anélkül, hogy a kivitel nehézségeivel törődjenek. Annál többet törődik ezzel a kinestár és a vármegye! Rónay Jenő kir. tanácsos, megyénk alispánja a lefolyt héten napról-napra telepéseket fogadott, igazi atyai jóindulattal hallgatva megbajait, a lehető legmesszebbre menő fizetési határidőt eszközölve ki azok számára, kiknek rossz aratásuk volt idén s a vállalkozó által épített házuk után törleszteni eddig nem tudtak. A jó atyafiak iránta rezzett bizalmukban nem is mulasztották el egyes-bajos dolgaik elintézését reá bizni. „Kérem szeretettel, hát csak járjon utána, hogy az én 20 forintos árva jussomat kikaphassam“ — mondta a Süveg András. — A Sötét Pálnak meg szénaeladási engedély kellett. Egyik másik arra kérte, hogy írjon az ügyükben a volt grófjuknak, a kiknek még némi összeggel tartozik; — a Zombori János 3 lova közül akar egyet eladni, hogy pénzre tehessen szert, a mivel tartozását fizeti, de az alispán jóakarólag figyelmeztette, hogy előbb szántsa fel a földjét s csak azután adja el a harmadik lovát. — A szegényebbek közül számosan fordultak hozzá vetőmag kölcsönért, és mindnyáját személyesen hallgatta ki az alispán, munkásságra buzdítva s a nemzeti érzés ápolására intve őket. — Ezek az pró-cseprő dolgok mutatják meg mi mindennel kell törődni egy alispánnak!

*
Rendkívüli városi közgyűlés. Nagy-Beeskerek város e hó 4-én rendkívüli közgyűlést hívott egybe, mely Krsztics polgármester elnöke alatt tárgyalta az 1892. évi városi költségvetést. A költségvetés szerint a város bevételei 57.357 frt 3 kr-ra vannak előirányozva, ennek ellenében a kiadások 160 ezer 109 frt 29 kr-ra rúgnak s így 95.837 frt 53 kr. hiány mutatkozik, minek fedezésére összesen 64 1/4% pótdadó kivetése szükségeltetik. A bevételi előirányzatban az ingatlanok használatára 10.897 frt 78 krral a csolnak átviteli jog használatára 139 frttal s egyéb rendes bevételek 13.730 frt 50 krral szerepelnek, a rendkívüli bevételek (közte a regale-kártalanítás 28.113 frttal) 32.728 frt 75 kr-ra vannak előirányozva. — Személyi kiadások címén 45.463 frt 48 kr. — dologi kiadások címén 23.632 frt 63 kr., — s rendkívüli kiadások címén 58.000 frt (közte 10.000 frt ártézikut fűrésra) irányoztatott elő. A rendőrségi kiadások mintegy 12.000 frtot, az iskolák, kórház, szegény-és nyugdíj alap javadalmazása mintegy 21.000 frttal vannak előirányozva.

*
A helyb. kereskedő-íffak irodalmi és zeneestélye m. hó 31-én folyt le a „Korona“ szálloda nagy termében. Mindenekelőtt konstataljuk, hogy ép a kereskedő íffak tömegesen tüntettek távollétükkel, dr. Brájjer Lajos lapszerkesztőnek, az egyletalelnökének buzgólkodása folytán azonban sikerült szép számú közönséget egybegyűjteni. Az estélyt dr. Kis Sándor főgymn. tanár felolvasása

nyitotta meg, melyben a költő-tanár szellemesen értekezett gróf Széchenyi István nejeről, Seilern grófnéról. Utána Ripka ur zongora játéka, majd Jokly Irma kisasszony éneke következett. A kisasszony pompás hangját felesleges dicsőnünk, csak örömmel konstataljuk annak fejlődését, ugyannyira, hogy a legkényesebb izlést is már kielégítheti. Dr. Brájjer Lajos diskrezt zongora kísérete fokozta a hatást. Strus Szerafin ur gordonka játéka művészi technikát és mély érzést árul el s Hauser „Andante“-je és a Popper-féle Mazurka Strus kisasszony kísérete mellett megérdemlették a zajos elismerést. Végül Grünbaum Arnold ur, az örök humoru „Noldi“ kacagattatta meg felolvasásával a jelenlevőket, vig kedélyre hangolva a tánczra várakozókat. A négyest mintegy 30 pár tánczolta.

*
Uj ügyvéd. Dr. Petrovits Szvetozár, a helyb. szerb intelligentia egyik kiváló tagja, városunkban ügyvédi irodát nyitott a koronautzai Kreselits-féle házban.

*
Kaszárnya átadás. A városunkban mult évben felépült kaszárnya épületek hivatalos átadása csütörtökön vette kezdetét. Az új pavillonok messze tulszárnyalják csin és stylusban a régi kaszárnya épületet s reméljük hogy a Loudon ezred vitéz katonái meg lesznek elégedve uj laktanyájukkal.

*
Artézi kut a gabna-téren. Nagy-Beeskereken ujra megkezdődött az artézi kut furás, a harez, a sisyphusi küzdelem — a vizért. Phylloxerát nem ismert boldogult őseink ugyancsak nagyot néznének, ha arra ébrednének fel, hogy utódaik már erőnek erejével vizet akarnak inni. „Jó ivóviz!“ ez a XIX. század végén a jelszó, és a föld-bolygó méhében ezernyi helyen kutatják az igazi, hamisítatlan vizet. A nagybeeskereki artézikut dráma legujabb felvonása a gabna-téren mult héten vette kezdetét. A hőszerelemes vállalkozó: Junker n. teremai lakos Körötte népség, sokaság, mely lesve lesi a drámai fordulatot.

*
A magyar nyelv terjesztése megyénkben. A „pancsovai Gromon Dezső magyar nyelvterjesztő egyesület“ megkezdte Pancsova környékén levő községekben a fiókegyesületek szervezését. Október 29-én Franzfeld és Torontál-Vásárhely községekben voltak Fa István igazgató, Zsidó Domokos titkár és Márton Imre tag s tanfelügyelő helyettes, a hol a szervezés módozatait megállapították. Czrepaja községben a jegyző és igazgató buzgólkodnak, hogy ott is fiók létesüljön. Franzfelden és Torontál-Vásárhelyen a lelkészek, jegyzők és tanítói kar a legmelegebben karolták fel ezt a hazafiai ügyet s valóságos ünnepélyességgel fogadták a szervező tagokat.

*
Uj zenemű. — Czime: „Rózsa csárdás“. Zongorára szerette Báró Kemény Ilona — az erdélyrészi arisztokrácia fenkölt szellemű kiváló tagja. Szerző a felette diszes kiállítású művének összes példányait a magyar nemzeti közművelődés egyik harczoza, a Szilagyvármegyei Wesselényi Egyletnek teljesen titjatanul, minden költség megtérítése nélkül átengedte. — 1 frt 10 kr. előleges beküldése mellett, mely esetben a mű bérmentve küldetik meg, megrendelhető a Szilagyvármegyei Wesselényi Egyletnél Zilahon. Elárusító a példányok készpénz fizetés mellett átvétele esetén jelentékeny kedvezményben részesíttetnek. E mű megszerzését már csak a jótékony cél érdekében is olvasóink szives figyelmébe melegen ajánljuk.

*
Külső használatra. Testrészek fájdalmi, csúzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle francia borszesz“-szel gyógyítatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 90 kr. Sztéküldés naponkint utánvétellel Moll A. gyógyszerész s cs. és kir. udv. szállító által. Bécs, I. Tuchlauben 9. sz. A vidéki gyógyszer-tárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

GAZDASÁG.

Az állategészségügyről.

Felolvasta a torontálmegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam megnyitó ünnepélyén

Dr. Pap Géza.

Uraim!

Felolvasásom tárgyát „Az állategészségügy“ képezi, pár szóban megemlékezve hazánkban az 1888. VII. t. cz., — az állategészségügyi törvény életbeléptetése előtti állapotokról, majd áttérve magára az új állategészségügyi törvényre annak lényegéről s annak a közéletre való hasznos kihatására kísérlem meg rámutatni.

Allategészségügyünk történetében két korszakot lehet megkülönböztetni, az 1888. év előtti s az 1888. év utánit. 1888-ra állítom fel a válaszfalat, mivel ez évtől kezdve van szabályozva hazánkban az állategészségügy tételes törvény illetve talán mondhatjuk törvények által, az ezen évet megelőző időben csak különböző földm.-ipar-és ker.-, honvéd- és pénzügyministeri rendeletek képezték az irányul tartandó szabályokat.

Természetes, habár talán kissé lassu fejlődése volt ekként állategészségügyünket rendszabályozó tételes törvényeinknek, csak ugy, mint sok más társadalmi intézményeinket rendező törvényeknek, midőn az egyes intézmények fejlődéséhez képest, azok szükségletének megfelelően, egyszerű ministeri rendeletek szabják meg azok korlátokat, melyek elegendők voltak arra, hogy a szabályozó esetekben a jogbiztonság s a közrend fenntartassék. A hogy nőtt, fejlődött társadalmi életünk, nőtt gazdasági életünket szabályozó törvények szükségessége iránti óhajunk, mely kívánalommal lépést tartva keletkeztek azon kormányrendeletek, melyek a fejlődő gazdasági élet új és új nyilvánulásait szabályozták, míg végre a fejlődés magasabb fokot érve el, nem csak a rendszertelen szabályok elégtelensége, hanem a változás esélyeinek kitétt rendeletek korszaka egészben terhessé kezdett válni, mely körülményt belátva maga a törvényhozó testület is, megalkotta a kor igényeinek megfelelő s alkotásai közt egyik legmodernebb törvényt, — az állategészségügyi törvényt.

Az 1888. előtti korszak, vagyis a rendeletek korának idejében azon szabályok közt, melyek állategészségügyünket szabályozták, hiába keresünk rendszert, azok csak ugyszólva ugy születtek, a hogy új és új szabályozandó esetek merültek fel s leginkább csak a nagyobb természetű bajok vagy inkább az előtérben álló gazdasági érdekek kielégítésére szolgáltak. Így azok közt legfontosabb szerepet játszottak a marhavész megszüntetése, az országba való behozatala és tovább terjedésének meggátolása, — a marhalevél-ürlapok kiállítása s oly az állatgazdaság forgalmi érdekeit illető ügyek, melyek közül pár, még mai napig is érvényben van. Ezek voltak azon főbb intézmények, melyek az 1888. évi ministeri rende-

letekkel szabályozást nyertek. Az 1888. évi állategészségügyi törvény hatályon kívül helyezvén eme ministeri rendeletek legnagyobb részét egy kerekded egészét képező szabályzatban állapította meg azon elveket, melyek állategészségügyünket fejlődött társadalmi és gazdasági igényeinknek megfelelően szabályozzák.

Maga az állategészségügyi törvény nagyban és egészben körülbelül következőleg osztható fel, az általa rendezett rokon természetű ügyek csoportosítása által:

az első csoportba tartoznának azon intézkedések melyek magára a szorosabb értelemben vett állatrendtartásra vonatkoznak — talán nevezhetném ezeket a szorosan vett állatrendőri ügyeknek — mint az állatok betegsége és elhullásának feljelentése iránti kötelezettség, a legelők, a gyepmesterség, pásztorok, vendégfogadók, vasuti kocsik és hajók fertőtlenítése a belépő állomások egészségügyi szolgálataira vonatkozó intézkedések.

A II. csoportba sorozható az állategészségügyi szolgálatra s az eljáró hatóságokra vonatkozó intézkedések.

A III. ikba a ragadós betegségek és járványokra vonatkozó intézkedések.

A IV. ikbe a hatóságilag kiirtott állatok utáni kárterítésről és a járványok ellen alkalmazott óvintézkedések gyógyköltségei.

Az V. ikbe az állatkereskedésre vonatkozó óv- és ellenőrző szabályokat, ide értve az állatvásárok, a marhák hajtása vasuton, hajón való szállítása, mézárós, marhakereskedők, marhahizlálókra vonatkozó intézkedéseket.

A VI. ik csoportba oszthatom a közfogyasztásra szánt állati hús eladása körüli összes intézkedéseket, ide sorozva a közvágóhidra vonatkozó részt és végül a VII. csoportba a törvény büntető határozatait.

Ekként volna osztályozható nagyban és egészben az állategészségügyi törvény, vagyis körülbelül így volnának csoportosíthatók azon szabályok, melyek körülbelül egy természetű ügyekre vonatkoznak.

Látjuk a felsoroltakból, hogy mily szélesen felöleli az állategészségügyi törvény mindent mi körébe tartozik, bár némi tekintetben kívánni valót hagy hátra.

Ez az új, minden izében modern törvény a haladó kor alkotta viszonyok közt igyekszik korlátokat állítani az állattenyésztés, állatkereskedés, az állatok terményei és magoknak az állatok húsának forgalomba hozatalánál olyképp, hogy ezen korlátok a kereskedelem lehetőségig szabad mozgásának megakadályozása nélkül egyrésztől védelmül szolgáljanak a vagyonszükségnek az állatvilág körében, másrésztől az ország lakóinak gazdasági és egészségügyi bajait, — veszélyeit, mely az állatokkal való érintkezés és azoknak szükségleteire való felhasználásnál érhetné, lehetőleg el távolítsa.

Ez utóbbi képezi főleg az új állategészségügyi törvény legfőbb érdemét s ez irányú intézkedései által vivta ki sokak elismerését.

A haza lakói állatgazdaságban fekvő vagyonának megvédése s a közönség testi egészségének a kóros állatoktól való megóvása, e két elvben van tulajdonképp lefektetve mindaz, mi az állategészségügy céljául tekinthető; s e két dolog különösen mezőgazdasági államunkban oly hatalmas tényező, hogy az ezen elvek szolgáltatában álló törvény mindannyinak osztatlan érdeklődését kell hogy bírja.

Vagyonosodásunk és egészségünk kit ne érdekelne, hisz mindkettő fontos kérdés társadalmunkban s lássuk mostan közelebbről, hogy szolgálja az 1888. VII. t. cz. mindkettőt? Valjon nem csak légből kapott frázisként állítom-e én e két, az állategészségügyi törvényben feltalálni vélt vezéreszmét.

Az 1888. VII. t. cz. intézkedései által mindazon ragadós állati betegségek és járványok, melyek évtizedeken keresztül hazánk állatállományában vidékenként óriási károkat, vagyoni veszteségeket okoztak, ha nem is szüntették egészen meg, ha a felnyíló járványok nem is enyésztek el, de óvrendszabályai, — az állategészségügyi szolgálat rendezése által a legkisebb mértékre korlátoztattak ott, hol a törvény rendelkezései szigorúan alkalmazva lettek. Nem terjedhetett féktelenül tovább a járványos betegség s nem szedhette áldozatait ott, hol az állategészségügyi törvény életbeléptetése előtt csaknem korlátozás nélkül terjeszkedve sokszor megtizedelte gazdaközönségünk állatállományát. Korlátoztattak fel a törv. szabványaiban — a zárlati rendszer, a fertőtlenítési eljárás s hasonló természetű intézkedések által, — melyek a gazdaközönség állatállományát pusztító kóros járványoknak gátot szabtak, meghatározva a leghelyesebb módot arra, hogy az anyagi veszteséggel járó bajok mi mód korlátozhatott s tarthatok vissza.

Volt ugyan egy járvány, a hol az állategészségügyi törvény intézkedései a kívánt sikert nem érték el, értem a száj- és körömfájás járványával szemben alkalmazott intézkedéseket. Mert legalább Torontálmegye területén sok esetben a rendszabályok fogadtatásával elérni vélt haszon s a gazdaközönség által szenvedett gazdasági kár kedvező arányban nem állottak, de ha figyelembe vesszük azon kereskedelem-politikai okokat, melyek a külfölddel való érintkezésünk fenntarthatóságát keresendő, úgy könnyebben elvárhatóknak találjuk azon gazdasági veszteséget, mely közvetlenül érintett a törvény ide vonatkozó szabályai alkalmazása által, de mely közvetve más irányban éppen az állatkereskedés terén a külfölddel szemben összeköttetésünk fenntartását biztosította.

A mi a törvény másik intencióját az egészségügyi oldalt illeti, feltétlenül s minden ellentmondás nélkül csak elismeréssel adózhatunk az 1888. VII. t. cikknek, mert általa az állati nyersanyagoknak forgalomba hozhatósága, állati nyersanyagoknak a külföldről való behozatala, a vágatási biztos, a közvágóhidakra vonatkozó intézkedései

által kizárólag egészségügyi érdekeink vannak megvédve.

Nem akarom részletesen fejtegetni, hogy mi módokat szab elő a törvény előbb említett egészségügyi intézkedései megvalósításánál, szolgáljon felvilágosításul csak annyi, hogy a lehető legszigorubb rendszabályok vannak alkalmazva arra, hogy közfogyasztásra csak oly állati termékek hozassanak, melyek egészséges állatból erednek s mindazon esetben, hol az állat betegségének csak gyanuja is felmerülhet, a forgalomba hozatal köréből kizárassék.

Oly intézkedései ezek az állategészségügyi törvénynek, hogy azok figyelembevételével megteremtőjének csak elismerés és köszönettel adózhatunk, bár kívánatos lett volna, hogy ugyan csak e törvény keretén belül intézkedések tétettek volna a szárnyas házi állatok egészségügyére vonatkozólag is, melyek közt az utolsó években uralkodott járvány alkalmával, a járvány megakadályozása vagy gyógyításával szemben csaknem télenül, tehetetlenül állottunk.

(Vége következik.)

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

4405. sz. kig. 1891.

(391-3.3)

Pályázati hirdetés.

Torontálmegye Szerb-Csene községében lemondás folytán megüresedett községjegyzői állásra és község őrnöki állásra ezennel pályázatot nyitok. A jegyző fizetése: 117 frt 60 kr., 4° kemény tűzifa, 5 font fagygyu gyertya, 6 öl szalma, egy hizott sertés, 50 font só, 36 p. mérő buza (tiszt), 18 p. m. szemes kukoricza, 6 mezei boglya széna, 3 szobából, 1 konyhából, kamara, 1 pincze, 1 padlás, 6 drb marhának való istálló, disznóól és fakamrából álló lakás a község házában levő kert hasznélvezete, marhájának szabad legeltetése, egy 800 öles külső kert hasznélvezete, továbbá iroszerekre átalány 30 frt és a magánmunkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Az őrnök fizetése 300 frt évenként.

Ezen állások választás utáni betöltésére a határnapot 1891. évi november hó 16-ik napjának délelőtt 10 órájára Szerb-Csene község házához kitűzöm s felhívom pályázni óhajtókat, hogy kérvényeiket az 1883. évi I. t. cz. 6 ik §-a illetve a segédjegyzők és őrnökokról szóló megyei szabályrendelet értelmében felszerelve legkésőbb f. évi november hó 15-ik napjának délután 5 óráig annál bizonyosabban nyujtsák be, mert a később érkezett folyamodványok tekintetbe vétetni nem fognak.

A jegyzői állást elnyerni óhajtóknak ki kell mutatniok, hogy a szerb és német nyelvet bírják.

Csene, 1891 október hó 16-án.

Dr. Dellimanics, főszolgabíró.

5367. szám kig. 1891.

(406-2.1)

Pályázati hirdetés.

300 frt évi javadalmazással egybekötött Kis-Ősz községi őrnöki állomásra ezennel pályázatot nyitok.

Mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtanak, felhivatnak, hogy sajátkezűleg irt folyamodványukat f. évi november hó 27-ik napjáig e hivatalnál annál is inkább nyujtsák be, mert később beérkezők figyelmen kívül fognak hagyatni.

Perjámos, 1891. évi november 2-án.

Gyertyánffy Dénes, főszolgabíró.

Hirdetmény.

Alulirt községi előjáróság közhírré teszi, miszerint Torontálmegyében ke-belezett Román-Kécsa községében 1892. évben vállalat útján építendő 5918 frt 89 kr. költségre előirányzott község-ház építésére ezennel pályázat nyitattik és folyó évi november hó 25-én d. e. 9 órakor Román-Kécsa község-házánál árlejtést tart, melyre a vállalkozókat ezennel meghívja. Bánatpénz fejében 300 frt teendő le. A feltételek fent-érintett község hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt betekinthe-tők. Irásbeli ajánlatok az árletés megkez-déséig a bánatpénz hozzászólásával benyújthatók, de abban a vállalkozó által tisztán kiteendő, hogy a felté-teleket ismeri és magát azoknak tel-jesen aláveti. (401—3.1)

Román-Kécsa, 1891 nov. 4-én.

Szerelmy László, közs. jegyző.
Aragyan András, közs. bíró.

9384. szám kig. 1891. (400—1.3)

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett Tor. Sziget—idvori körorvosi állásra ezennel pályázat nyitattik. — Ezen állással 900 frt évi fizetés és szabad lakás élvezete van egybekötve. — A nappali látogatásokért 20 kr., az éjjeli-ekért 40 kr. látogatási díj, a halott-kémlésért 20 kr., a husvizsgálatért a tör-vényhatóságilag megállapított díjak szedhetők. — A körorvos rendes, viszonyok között hetenként kétszer külön-ben pedig a fennforgó szükséghez képest köteles Idvor községét meg-látogatni, a mely hivatalos látogatásai alkalmával ingyen fuvar áll rendelkezésére.

A közegészségügyi kor székhelye Idvortól 57 kilométernyire fekszik. Tor. Sziget 2879 német és szerb, Idvor 2144 szerb ajku lakosságot számlál.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a képe-sítésüket és eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelendő kér-vényeiket az antalfalvi járás szolgál-bírói hivatalhoz f. évi november hó 27-éig küldjék be.

A választás f. évi november hó 28-án d. u. 3 órakor fog Tor. Sziget község-házánál megejtenni.

Kelt Antalfalván, 1891. november hó 2-án.

Hegedüs Miklós, főszolgabíró.

4097. sz. kig. 1891. (394 - 3.3)

Árlejtési hirdetmény.

Az Ó-Béga-Beregszón átvezető a szerb-czernya—szerb-ittebei uton levő csinárosi erdő feletti fahid roskadozó állapotban lévén, annak helyreállítása iránt megtartandó versenytárgyalás, illetve árlejtés f. évi november hó 12-én délelőtt 10 órakor Párdányban az alólírott főszolgabírói hivatal helyi-ségeiben fog megtartatni.

Ezen helyreigazítási munkálatokra 2350 frt 61 kr. van előirányozva.

Mihez képest felhivatnak az e mun-kára vállalkozók, hogy a fentebb ki-tűzött napon megjelenjenek, vagy pedig

ugyanazon ideig 10 százalék bánat-pénzzel ellátott szabályszerűen felbé-lyegzett írásbeli ajánlataikat, melyek-ben a felajánlott összeg ne csak szá-mokkal, de szóval is kiírva legyen, alólírt hivatalnál benyujtsák.

Később érkezett utóajánlatok ei nem fogadtatnak.

A kijavítandó hidnak tervezete, elő-mérete és költségvetése ugyancsak e hivatalnál a hivatalos órák alatt be-tekintethetők.

Párdányban, 1891 október 20 án.

Torontálmegye párdányi főszolgabírói hivatala.

5051. sz. kig. 1891. (393—3.3)

Pályázati hirdetmény.

A Zsombolya községi jegyzői állás elhalálózás folytán üresedésbe jöven, annak betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Felhivatnak mindazok, kik ezen ál-lást elnyerni óhajtják, miszerint a tör-vény értelmében felszerelt folyamod-ványaikat folyó évi november hó 12-én délután 4 óráig alólírottál benyujtsák, mert később érkező kérvények figye-lembe vétetni nem fognak.

A választás határidejéül folyó évi november hó 14-ének délelőtti 10 óráját Zsombolya község-házához tü-zöm ki.

Ezen jegyzői állással következő ja-vadalmazás van összekötve:

- kézpénzben 200 frt;
- 106 mérő buza;
- 16 frt 25 kr. gyertyaátalány;
- 8 öl kemény tűzifa;
- szabad lakás;
- 800 □ öl szőlőföld ingyen élve-zete;

g) magánmunkálatokért a szabály-rendeletileg megállapított díjak.

Zsombolya, 1891 október 21-én.

Bielek Antal, főszolgabíró.

9011. sz. tlkv. 1891. (398—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagybecskereki kir. törvényszék mint tlkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az állam-kincstár végrehajthatóan néhai Ikonov Avram ösmeretlen örökösei képviselve Manojlovits Miklos ügyvéd mint ügygondnok által vég-rehajtást szenvedő elleni 1080 frt tőkekö-velés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a nagybecskereki kir. tör-

vényszék kerületében levő mellenczei köz-ség 1238. sz. telejkben 2418, 3346., 4992. és 6471. hr. sz. egész urb. telek egy negyedének fele része vagyis Ikonov Avram jutaléka 323 frt 50 kr. kikiáltási árban 1891 évi november hó 25-dik napján délelőtt 10 óra-kor Mellencze község-házánál megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az in-gatlan kikiáltási árnak 10 százalékát vagyis 32 forint 35 krt, kézpénzben, vagy az 1881. évi LX. tez. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám a. kelt m. kir. igazságügyiminis-teri rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. tez. 170. §-a értel-mében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontja a hivatali órák alatt ezen kir. tszék tlkvi irattárában és a mellenczei községi előjáró-ságnál megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, a kir. tszék mint tlkvi hatóságnál 1891. évi július hó 27-ik napján. — H a d z s i c s, kir. tvszéki bíró.

„THE MUTUAL“
new-yorki életbiztosító társaság.
Tisztán kölcsönösségen alapul. — Részvényesei
nincsenek.
Alapított 1843
A világ legnagyobb és legelőnyösebb életbiztosító-társasága és a legnagyobb biztonságot nyújtja.
Összes biztosítéki alap 1891. január 1-én:
367 millió forintnál több.
Fennállása óta a társaság a kötvénytulajdono-soknak
760 millió forintot
meghaladó összeget fizetett ki, melyből mintegy
210 millió forint
csupán nyereseményekre esik.
A kiváló előnyök, melyeket a „THE MUTUAL“
nál eszközölt biztosítás nyújt, kitűnnek a követ-kező kötvénypélda eredményéből, mely szerint a nyeresemények a kötvény lejáratánál a biztosított összeget csaknem háromszorosára emelték. 5-ik példa 74.431-ik számú kötvény biztosított összeg . . . 2.000.— dollár
Felhalmozott nyeresemények . . . 925.79.— „
Összesen kifizetett . . . 29 5.79.— dollár,
amire összesen díjak fejében befiz. 954.80.— „
Tiszta nyereség 1970.90 dollár.
A „THE MUTUAL“ kötvényei 2 év után megtámadhatlanok és 3 év után nem válhatnak érvénytelenekké. — Hadi kockázat felette előnyös feltételek mellett (többnyire ingyen) fogadtatik el. Járadék-biztosítások különösen jutányosak. — Minden egyéb tekintetben, ugyszintén ügynőkéségek elvállalására nézve is bővebb felvilágosítással készségesen szolgál a
Magyarországi vezérigazgatóság,
271-25) BUDAPEST, Bécsi-utca 5.

RUMBOLD B.
czim- és czimer-festészeti, papírmasé művek,
zászló és diszítési czikkek gyára.
Alapított 1842.
Czim és czimerfestészeti tárgyak, családi
czimerek, kamarási táblák és család-
fák összeállítása és műfestése,
plasztikus
papírpép-művek.
Mennyezet-
diszitmények (rosetták)
és diszítési tárgyak, kölcsön
és eladási árban. (402—10.1)
Diszítések ünnepélyekhez.
Gyár:
külső vaczi-út 1722.
Telefon: 907.
Iroda:
IV., muzeum-körút 13.
Telefon: 52—09.

4705. sz. kig. 1891.

(392 - 3.3)

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye Bánlak járásába kebeleztetett Nagy Margita községében üresedésbe jött községi irtóki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Javadalmazás évi 360 frt fizetés. Köteles a községi adóbehajtást is teljesíteni, mely teendőikért külön javadalmazás nem jár.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket folyó évi november hó 16-ig ulólirott-hoz küldjék be.

A választás folyó évi november hó 17-én délelőtt 10 órakor fog N.-Margita község-házánál megejteni.

Bánlak, 1891 október hó 6-án.

Botka Béla, főszolgabíró.

1380. sz. kig. 1891.

(396—2.2)

Árlejtési hirdetés.

Torontálvármegye tekintetes törvényhatósági bizottságának 1891. évi február hó 16. és 26. kgy. 49511. 1890. szám alatt kelt határozata értelmében ezennel közhírré tétetik, hogy Basahid községében a községi iskolaépítésre nézve az árlejtés 1891. évi november hó 15-ik napjának délelőtt 10 órájára Basahid község-házában kitűzetik, mire az igazolvánnyal ellátott építésszek és szakemberek azon hozzáadással tisztelettel meghívattak, miszerint az építkezéshez kvalifikációval nem bíró egyének nem pályázhatnak, az árlejtési feltételek naponta a jegyzői irodában a hivatalos órákon beül bármikor megtekinthetők, folyó évi november hó 14-ik napjának esteli 6 óráig beérkező és 280 frtnyi bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok is elfogadhatók.

Basahid, 1891 október hó 13-án.

Szávics Szilárd,
jegyző.

Popov Arsen,
bíró.

6969. sz. kig. 1891.

(397—3.2)

Pályázati hirdetés.

A nyugdíjazás folytán megüresedett német módosi körjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek. A körjegyzői javadalmazása áll: 407 frt 54 kr. évi fizetésből, 50 frt lakbérből, 115 frt irodai és 57 frt uti átalányból (a járáson belül); továbbá 31-58 hektl. buzából, 5 hektl. szemes kukoricából, 8 m. kemény tűzifából és 759 m. szalmából.

Magánmunkálatokért a szabályrendeletileg megállapított munkadíjak járnak, s midőn a választás határidejéül f. évi november hó 30-ik napjának délelőtt 10 óráját Német-Módos község hivatalos helyiségébe kitűzöm, egyszersmind felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. szakasza értelmében felszerelt folyamodványokat a választást megelőző napig hozzám betejesszék, mert a később érkezők tekintetbe vétetni nem fognak.

Módos, 1891 október hó 26-án.

Lebánovich István, főszolgabíró.

958. sz. uj. 1891.

(404—1.1)

Hirdetés.

A véderőről szóló 1891. évi VI. tcz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 22. §-ában foglaltakhoz képest és a jövő évi sorozások előmunkálatainak megejthetése végett felhivatnak mindama Nagybecskerek város területén tartózkodó hadkötelesek, a kik az 1871., 1870. és 1869-ik években akár itthelyt, akár másutt születtek, hogy az összeírási lajstromokba leendő felvételük végett november hó 30-áig bezárólag a hivatalos órák alatt a vár. főjegyzői hivatalban jelentkezzenek s ez alkalommal igazolói okmányaikat magukkal hozzák.

A családfentartók, pap és tanító-jelöltek, ha fel akarják magukat a szolgálat alól menteni, a jövő év két első hónapjában kötelesek kérvényeiket benyújtani.

A jelentkezési kötelezettségnek, valamint általában a védtörvényből eredő kötelezettségeknek elmulasztása ezen felhívásoknak vagy a védtörvényben megszabott kötelezettségeknek nem tudása által ki nem menthető.

N.-Beckerek, 1891 október 31-én.

Krsztics János,
polgármester.

15041. sz. kig. 1891.

(405—1.1)

Hirdetés.

Közhírré tétetik, miszerint az 1891. évre vonatkozó pótköltségvetés elkészítettvén, az 1886. évi XXII. tcz. 128. §-a értelmében f. évi november hó 5-étől bezárólag 20-áig a városi számvevőség hivatali helyiségében közszemlére leendő kitéve, hol is a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthető.

N.-Beckerek, 1891 november 5-én.

Krsztics János,
polgármester.

15004. sz. kig. 1891.

(403—1.1)

Pályázati hirdetés.

Az elhalálozás folytán üresedésbe jött kórházi élelmezőnöi állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli kérvényüket esetleg képviselő-süket kitüntető bizonyítványokkal felszerelten alólírotthoz f. hó 15-éig benyujtsák.

A kinevezett élelmező 100 frt erejéig óvadékot leendő köteles letenni.

Az ezen állással járó javadalmazások felől a városi számvevőség adja meg a felvilágosításokat.

N.-Beckerek, 1891 november 4-én.

Krsztics János,
polgármester.

3309. szám házk. 1891.

(399—1.1)

Idézés.

Loesky Damjanka, Loesky Ársza, ennek neje Ikomia, Vélyko és Steván ezek fiait ismeretlen helyen tartózkodó házközösségi tagok az 1885. XXIV. t. cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítása 18. §-ához képest felhivatnak, hogy a Loesky-féle 306. számú házközösség megszüntetése és vagyonefosztása ügyben Oppova község-házához 1891. évi december 2. napjának d. e. 8 órájára kiűzött tárgyalásra vagy személyesen jelenjenek meg, vagy pedig a részükre Jovanov György oppovai lakos személyében kinevezett gondnokot czélszerű képviselőikre nézve kellően utasítsák, mert ellenkező esetben ezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt Antalfalván, 1891. évi október hó 22-én.

Grofsoreán János, hk. tb. főszolgabíró.

Tavaszi gyógyítás

Nyári gyógyítás

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás.

Csak akkor valódi

na minden dobozon a gyár-jegy, egy sas és MOLL A. sokszorosított czége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorvgyörcs, gyomorégés, nyálka, székrekedés, májtajok, vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táráiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (8—48.42)

Elismerés MOLL A. urnak Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívesen „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel Steinko P. J., lelkész Hommetschlagban.

Legjobb bedörzsölő szer

köszvény csúz

és minden meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi

ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használat köszvény, csúz, sebnél, daganatok, gyuladásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszulét, hányás, az ország minden nevezetes gyógyszer-táráiban és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel Hornof, lelkész Micholupban.

Nagy-Beckereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógsz. urnaknál.